2. Overbibliotekar dr. phil. Helge Topsøe-Jensen har venligst gjort mig opmærksom på, at Heines verslinier: *Thalatta, Thalatta, du ewiges Meer!* citeres i H. C. Andersens „Mit Livs Eventyr". Det er formodentlig første gang i dansk litteratur dette vers citeres. Vi har hørt om Johannes V. Jensens store begejstring for Heine, der var en forløser for ham. Det har sin store interesse at høre hvad en anden stor dansk digter har skrevet:

„Heine var nylig fremtraadt, hans Digte henrev og løftede det unge Sind; jeg kom en Dag ud til Lehmann, der med sin Familie laae i Valby han jublede mig imøde et Vers af Heine:

„Thalatta, Thalatta, du ewiges Meer!"

Og nu læste vi Heine sammen; Eftermiddagen og Aftenen gik; det blev sildig ud paa Natten, jeg maatte blive der til næste Morgen, men jeg havde der lært at kjende en Digter, der sang ud af min Sjæl og greb i den de stærkest der vibrerende Strænge".[1]

Såvel rent litteraturhistorisk som menneskeligt er dette af meget stor interesse. Disse linier ville have glædet Johannes V. Jensen, der også i sin ungdom blev grebet i de stærkest vibrerende strenge i sit stormfulde sind, der higede mod en kunstnerisk befrielse.

Professor dr. L. L. Hammerich meddeler mig i et brev (af 14. december 1950) følgende: „Udtrykket Solen ved Austerlitz har J. V. J. rimeligvis også fra Heine. Le soleil d'Austerlitz blev berømt ved Segur's bog om Napoleon, der var meget afgørende for Heines Napoleon-begejstring".[2]

Johannes V. Jensens digt „Det røde Træ" er således et digt, der har fået et langt større perspektiv end jeg anede, den gang da jeg skrev på min disputats „Studier i Johannes V. Jensens Lyrik" (1936). De her og tidligere meddelte kommentarer til det, øger dets interesse i betydelig grad og giver det en central plads i digterens mangfoldige og store produktion; det har et vibrato der måske vil klinge gennem mange år endnu.

Harry Andersen.

[1] Se bl. a. H. C. Andersen „Mit Livs Eventyr" 2. udg. (1859) p. 94 f. = udgaven fra 1926 I p. 81 = den ny udgave (revideret tekst ved Helge Topsøe-Jensen) I (1951) p. 109.

[2] Med henvisning til Elster „Ueber die französische Bühne" IV p. 518.

TIDENS ENHED I HAKON JARL

At Oehlenschläger i „Hakon Jarl" har foretaget en dramatisk koncentration af det historiske stof baade med hensyn til tid og sted, er klart (især maa nævnes Thorers opsøgelse af Olaf paa Moster og ikke i Dublin). Spørgsmaalet er blot, i hvilken grad Oehlenschläger har gennemført denne sammenrykning af handlingens varighed.

Oehlenschläger siger selv, i fortalen til „Nordiske Digte" (1807), at handlingen kun strækker sig over 3 dage. H. G. Topsøe-Jensen har da (Schiller og Oehlenschläger, Edda 16, 1921, p. 66) ud fra det faste punkt, at 4. akt foregaar pinseaften og pinsemorgen, foreslaaet, at 1. akt foregaar fredag, 2. og 3. akt lørdag og 5. akt mandag morgen. William Michelsen har derefter (Hakon Jarl og Erik Glipping, 1943,

p. 23) gjort opmærksom paa, at der maa være en nat mellem 2. og 3. akt, hvorved tragedien kommer til at vare 4 dage.

Under arbejde med spørgsmaalet i en I G. paa Øregaard Gymnasium er jeg kommet til det resultat, at der ogsaa maa være en nat mellem 3. og 4. akt, hvorefter skuespillet kommer til at spænde over lige saa mange dage som akter. 1. akt foregaar onsdag formiddag (Grib og Karker, I 78) og aften (Hakon og Thorer, I 90—91, Grib og Bergthor, I 502). Natten til torsdag rejser Thorer til Moster (II 2). 2. akt finder sted torsdag formiddag (Olaf og Thorer, II 2), eftermiddag (Hakon og Thora, II 332) og aften (brylluppet, II 641). Natten til fredag rejser Hakon Jarl til Moster (III 9 og 52). 3. akts handling falder fredag morgen (Grib, Jostein og Carlshoved) og middag (Hakon og Karker, III 446, Hakon og Olaf, III 519). Lørdag morgen bliver Erland dræbt (IV 31). I 4. akt finder handlingen sted lørdag eftermiddag (Hakon og budet) og aften (Tangbrand og Grif, IV 213, Olaf og Auden) samt søndag morgen (Olaf og Tangbrand, IV 444, Hakon og Erling, IV 460). Søndag udkæmpes Slaget (IV 558, V 16). 5. akt foregaar mandag morgen (hos Thora, V 2, ved Gaulaae, V 271), formiddag (Hakon og Karker) og middag (Rimol, V 585).

1944. *Knud Togeby.*